

MEMORIU

Privind propunerea legislativă pentru modificarea art. 18 din Legea Educației
Naționale nr. 1/2011
(Pl-x nr. 353/2014)

Inițiator unic: dl. dep. Remus Cernea

Doamnelor și domnilor deputați,

Semnatarii prezentului Memoriu vă solicită să **RESPINGETI Propunerea legislativă menționată**, pentru considerentele ce se vor arăta în paginile următoare.

„Unui lucru fără cale, cale dând, alte lucruri fără cale vor urma”

Dimitrie Cantemir

Observații generale

Expunerea de motive este o insailare de panseuri ale autorului, amalgamari de citate ciuntite din legi si date din sondaje. Este un exemplu de cum NU trebuie sa fie o expunere: manipulatorie, lipsita de consistenta, lipsita de fundamentul necesar pentru a legifera - si inca intr-un domeniu atat de sensibil.

In expunerea de motive nu este citat nici macar un singur **studiu** profund, serios, pe tema religiei in scoli. Sondajele de opinie (intotdeauna relative) si *parerile* unora, fie ei si filosofi sau directori de editura, sunt absolut insuficiente, ele nu pot furniza grosul unei argumentari in aceasta privinta. Dimpotriva, ele pot, cel mult, servi drept ilustrari marginale, cu titlu de *exemple* si nu de *autoritate*. In schimb, studiile necesare pentru a discuta serios o asemenea tema sunt cele bazate pe investigatii solide, sociologice, psihologice, istorice, pedagogice - or ele lipsesc cu desavarsire din Expunerea de motive.

Expunerea de motive exhiba, absolut nerusinat, un adevarat **discurs al urii** impotriva religiei ca atare, vazuta ca un lucru eminent negativ, care poate doar indoctrina copiii cu "ochi senini". Sunt atacate

manualele de religie – si folosite drept "munitie" fragmente din acestea sau panseuri lipsite de orice fundament ale initiatorului despre rugaciune si consecintele sale psihologice etc.

Intr-un mod, din nou, diletant, presupuse "tare" ale adolescentilor puse pe seama prezentei orei de religie in scoli (rasism, homofobie, lipsa spiritului democratic etc.) **Faptul ca religia este folosita aici drept *tapul ispasitor*, cauza prin excelenta a relelor sociale (reale sau nereale), ar trebui sa fie, pentru orice om de buna credinta, fie el si ateu, dovada unei *partiniri* evidente si a unei opinii militante, iar nu neutre, laice in adevaratul sens al cuvantului.** Nu doar ca se face o coleratie absolut nejustificata, nesustinuta prin NIMIC, intre lipsa de civism si religia predata in scoli, dar se omit din discutie cauzele structurale ale starii precare in care se gasesc adolescentii romani, iar acestea sunt, in primul rand, de ordin *social*. Stranie lipsa de empatie sociala, de altfel, la un ateu, care ar trebui, conform dogmei materialiste, sa fie mai sensibil la saracia in care traiesc atatia copii ai Romaniei si nu la cauzele presupuse "spirituale", ideatice, care ar explica, chipurile, mentalitatea lor.

In fine, nedreptatea flagranta a argumentarii reiese si din faptul ca la scoala se preda, e drept in regim optional, "*cultura civica*". Adica, exact materia pe care o propune dl. Cernea, care mai adauga si "etica" pentru a diferentia neconvingator noua materie de substitutie a orei de religie. Insa, daca in scoala romaneasca se preda, si inca demult, "cultura civica", nu cumva corelatia cu valorile nedemocratice ale elevilor ar trebui facuta cu continutul si calitatea acestei discipline, si nu cu cea a religiei? Si, pana la urma, daca exista deja ora de cultura civica, atunci ce noima pedagogica ar mai avea noua disciplina propusa de initiator? Nu arata acest lucru ignoranta initiatorului in materie de probleme pedagogice si scolare?

O alta problema este incercarea de eliminare din ecuatiei scolii a parintilor. O atitudine nefireasca, mai ales in cazul Romaniei, unde religia are un pronuntat caracter *social*, fiind vorba despre biserici de veche traditie. Or, initiatorul PL isi aroga o pozitie superioara fata de parinti in raport cu interesele si bunastarea copiilor. Modul in care copilul va urma sau nu ora de religie este, in primul rand, responsabilitatea parintelui. Acesta este cel mai in cauza sa emita opinii despre caracterul acestei ore. Or, din stiinta noastra, covarsitoarea majoritate a romanilor, daca tot e sa invocam sondaje, este PENTRU ora de religie predata in regim confesional¹.

Pe langa acest lucru, invocarea unor cazuri intotdeauna izolate, pentru a reclama presupusele consecinte negative - psihologice sau de alta natura - ale orei de religie, este, din nou, neconcludenta. Fata de asemenea cazuri, *nereprezentative statistic*, ajunge doar sa invocam beneficiarii programelor educationale ale Bisericii, cum ar fi "Alege scoala": aproximativ 35.000 de copii ajutati sa se integreze mai bine in scoala si sa evite abandonul². Oare ONG-urile care au militat si investit atatea resurse in campaniile de scoatere a religiei din scoli cati elevi au ajutat la modul concret?

---

¹ <http://www.cuvantul-ortodox.ro/recomandari/2011/09/10/sondaj-fundatia-soros-86-din-romani-vor-sa-se-predea-religia-la-scoala-inca-suntem-conservatori/>

² <http://ziarullumina.ro/eveniment/proiectul-alege-scoala-la-final>

Singura explicație a încercării de legiferare este în opinia noastră faptul că dl. Cernea manifesta de mulți ani o obsesie monomana, cu o atitudine obraznică și adversativă nu doar față de religie, ci și față de credincioși și s-a legitimat până în prezent, în societatea civilă ca și în politică, exclusiv prin lupta împotriva valorilor tradiționale și a prezentei religiei în spațiul public.

Statutul orei de religie, legalitatea ei și „tendențele internaționale”

Inițiatorul evită să arate care este **situatia pe plan european**: cum și în ce măsură se predă religia în școli din alte țări membre ale UE. Aceasta creează impresia falsă că România e un caz special, disonant, că doar în țara noastră s-ar predă religia în școli pe baze confesionale, or NU ESTE CAZUL: Dintre cele 46 de state membre ale Consiliului European, doar în trei religia nu este predată în școlile publice (Franța, Albania și Macedonia); ora de religie este obligatorie în 25 de state.³

De asemenea, se induce falsă impresie că predarea religiei în școli ar avea și o **problema de legalitate**. Din nou, nu este cazul. Organizarea disciplinei „Religie” respectă întru totul Constituția României, în prevederile referitoare la libertatea conștiinței⁴ și la libertatea învățământului religios⁵. Și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a decis că predarea religiei în școli este o atribuție a statelor membre perfect legitimă, inclusiv atunci când predarea se face pe baze confesionale⁶.

Cu privire la **statutul** disciplinei („obligatoriu” sau „facultativ”), din nou inducere în eroare: disciplina „Religie” este inclusă în trunchiul comun, cf. art. 18 al Legii educației nr. 1/2011. Religia nu poate fi o materie facultativă, întrucât în planul educațional românesc nu există așa ceva, noțiunea fiind absentă din Legea educației, unde sunt prevăzute doar disciplinele din trunchiul comun („obligatorii”) și cele „la decizia școlii” („opționale”). Nu disciplina „Religie” este facultativă, ci *participarea la ora de religie poate deveni facultativă prin solicitarea scutirii!* Așa cum am arătat, prezența acestei discipline în trunchiul comun este cât se poate de în acord cu prevederile constituționale și cu deciziile CEDO⁷.

Faptul că au existat abuzuri în cazul unor copii ai căror părinți au cerut în zadar retragerea copiilor de la oră ar trebui să ducă la eliminarea abuzurilor și nu a orei!

---

³ http://basilica.ro/stiri/bora-de-religie-este-o-component-a-nvmtului-public-europeanb_4125.html

⁴ Art. 29, alin. (1) din Constituția României, „libertatea gândirii și a opiniilor, precum și libertatea credințelor religioase nu pot fi îngrădite sub nicio formă. Nimeni nu poate fi constrâns să adopte o opinie ori să adere la o credință religioasă, contrare convingerilor sale”

⁵ Art. 32, alin. (7), din Constituția României, „statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.”

⁶ Cauza *Folgero c. Norvegia*, 29 iunie 2007

⁷ Cauza „Hasan și Eylem Zengin contra Turciei”, 9 octombrie 2007, prevede condițiile care trebuie îndeplinite în cazul în care ora de religie are caracter obligatoriu: să poată fi obținută o scutire (caz în care situația școlară se va încheia fără disciplina religie) și să nu fie necesară motivarea acesteia.

Comentarii punctuale pe textul expunerii de motive

Redăm în continuare câteva fragmente care ne-au atras atenția:

1.

Conform unui studiu, efectuat în anul 2011, în 86 de școli la care au răspuns cca 6000 de elevi de clasele a VIII-a și a IX-a, 40% dintre aceștia și-ar dori un regim militar (comparativ, doar 26% dintre adulți și-ar dori un astfel de regim) iar 26% dintre elevi consideră că sistemul democratic nu este bun pentru România (doar 16% dintre adulți au o opinie similară).

De asemenea, aproximativ 75% sunt homofobi, nedorind să aibă persoane de altă orientare sexuală ca vecini, 60% sunt rasiști respingând romii și tot atâtia persoanele infectate cu HIV. Peste o treime evită persoanele de altă etnie sau religie: 42% în cazul musulmanilor, 35% în cazul maghiarilor și 34% în cazul evreilor¹.

Evocarea acestor date, urmata de propunerea unei noi discipline are la baza presupunerea ca exista o legatura directa intre curricula scolara si atitudinile elevilor. Desi aceasta legatura este plauzibila, propunerea legislativa ignora rolurile pe care le au in formarea copiilor atitudinile din familie, grupurile de socializare, societatea in ansamblu si, de asemenea, corpul profesoral; corelatiile nu sunt, in opinia noastra, credibile.

Portretizarea negativa a religiei ca materie de studiu, facuta indirect, poate lasa si impresia ca astfel de atitudini sunt cauzate de studiul religiei in scoli.

Insa, studiile recente de psihosomatica si de psihologie pozitiva arata in general corelatii pozitive intre "religie" / "spiritualitate" si sanatate, altruism, responsabilitate, situatie familiala, asa cum aratam in **Anexa** la prezentul memoriu.

Asadar, de ce recursul la Religie sau Spiritualitate ar fi pozitiv in domeniul sanatatii, inclusiv al celei mintale, nu si in cel al educatiei?

2.

Pentru a nu aglomera foarte mult programa, disciplina ***"etică și cultură civică"*** va înlocui ***"Religia"*** în trunchiul comun, întrucât în conformitate cu prevederile constituționale, cu deciziile Curții Constituționale, cu Legea învățământului, cu Legea libertății religioase nr. 489/2006 și cu opiniile experților, această din urmă disciplină nu poate fi decât una facultativă. ***"Religia"*** va rămâne în programă și putea fi urmată, la cerere, de către orice elev, ca disciplină facultativă, în deplin acord cu prevederile legale românești și internaționale în privința libertății religioase.

Initiatorul face afirmatii confuze cu privire la motivatia propunerii: trebuie inlocuita materia „Religie” pentru a nu incarca programa sau pentru ca disciplina „Religie” ar trebui sa fie facultativa? Mai mult, daca in sine Religia este daunatoare educatiei si sanatatii mintale a copiilor, asa cum afirma initiatorul, atunci studiul acesteia în scoli, sub orice forma, ar deveni inadmisibil!

Oricum, repetam ceea ce am arata si mai sus, conform Legii Educatiei NU exista „discipline facultative”.

Insistam pe separarea celor doua probleme: calitatea „Religiei” si oportunitatea introducerii „Educatiei civice”. Argumentul incarcarii curriculei este conjunctural, nu de fond, si nu rezista la o analiza serioasa.

Desi suntem de acord ca exista neajunsuri in structura curiculei precum si in modul de predare, in selectarea profesorilor etc. – situatie exploatarea la maximum prin campanii de presa agresiv antireligioase - este inadmisibil ca solutia la aceste neajunsuri sa fie eliminarea orei de religie, asa dupa cum deficitul de profesori capabili de matematica nu ar putea duce la stoparea predarii disciplinei.

In privinta „Educatiei civice”, daca o disciplina bine conceputa si bine predata are o influenta asupra atitudinii elevilor, atunci consideram ca o studiul eticii este binevenit, fara eliminarea „Religiei”, daca se pot rezolva chestiunile urmatoare:

a. Cine va elabora manualele? Democratia nu este pur si simplu un fenomen natural, ci o constructie cultural-politica, in continua formare, prin participarea multor grupuri de interese. Intrucat democratia e mai mult un “cum?” (o procedura) decat un “ce?” (un continut unic, monolitic, intangibil, indiscutabil), elaborarea unei discipline ca „Educatia civica” nu poate fi apanajul unui grup de tehnocrati, specialisti, experti etc (eventual al “societatii civile”), ci al participantilor la elaborarea formei pe care o are democratia in tara noastra; intrucat nu exista un singur punct de vedere cultural-politic asupra democratiei in Romania, nici un consens (de ex., fiecare grup religios semnificativ ar putea detalia diferit ce intelege prin prevederile din Legea Educatiei, art. 3 si art. 4, citate de initiator in expunerea de motive), o solutie ar fi manuale alternative pentru viziuni alternative.

Fara indeplinirea acestei conditii, ne-am gasi in situatia in care militanii ateisti vor inlocui religia traditionala cu propria lor religie, a „drepturilor omului”, conform propriei agende. Aceasta, intrucat principala problema este faptul ca militanii ateisti NU recunosc pluralismul valorilor si eticilor in democratiile actuale. Un exemplu edificator este permanenta incercare de fortare a medicilor ginecologi care considera avortul, conform preceptelor religioase,ucidere, sa il practice sau faciliteze, impotriva propriei constiinte – desi ei sunt primii care sa invoce „libertatea constiinteii” atunci cand aceasta le serveste interesele!

b. Cine va preda disciplina? Cu ce fonduri urmeaza sa fie formati si remunerati noii profesori? In propunerea legislativa nu se fac aceste precizari, desi conform normelor de tehnica legislativa analiza impactului bugetar si mentionarea surselor de finantare sunt obligatorii.

3.

Susțin predarea în școlile publice a unei materii de prezentare într-o manieră neutră a marilor religii, a punctelor comune și a diferențelor dintre acestea, a mesajului luminos către dialog, toleranță și ecumenism între persoane și biserici diferite, a istoriei religiilor, a conexiunilor culturale ale religiilor.

Religiile nu pot fi prezentate într-o manieră strict neutră. Neutralitatea înseamnă și *neutralizarea*, adică relativizarea și devalorizarea lor.

4.

intoleranța, ritualismul și o viziune antiștiințifică. Proliferează rugăciunile pentru obținerea unor rezultate mai bune la teze examene ceea ce descurajează munca propriu-zisă pentru reușită, în așteptarea „ajutorului divin”.

Dl. Cernea interpretează anumite principii religioase după tipicul propagandei bolșevice, cum ar fi nevoia de ajutor divin în orice lucrare, pe care el o confundă cu o atitudine care cultivă lenea și nemunca și care este în total contradicție cu adevăratele învățături religioase ale creștinismului. Este o dovadă de crasă ignoranță și dispreț față de adevăr și de persoanele religioase.

5.

discreditarea altora sau a persoanelor care nu au o religie. Așa cum au arătat organizațiile neguvernamentale în repetate rânduri, programa și manualele de religie cultivă adesea

Asemenea exemple sunt numeroase iar semnalarea lor de către presă, ONG-uri, părinți, experți în educație a rămas fără un ecou la nivel legislativ ori guvernamental.

Este un exemplu de manipulare crasă. Sintagma "*opiniile experților*" este o manipulare de manual, nu prea subtilă, și poartă numele de "allness statement": "*Experții consideră ca...*". În realitate, nu există "*opiniile experților*", ci doar opiniile UNOR experți, de preferință citabili, căci altfel înseamnă că nu există. Se creează falsă impresie că religia este repudiată din școli de experți.

6.

Dar mă opun categoric manierei actuale de îndoctrinare religioasă din învățământul românesc care mizează pe prezentarea unilaterală a unui cult anume și pe

Inițiatorul face o echivalență deliberată între *predarea religiei* pe baze confesionale și *indoctrinare*. Din nou este vorba de o manipulare - predarea religiei pe baze confesionale este legitimă și admisă și de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Indoctrinarea este un fenomen diferit, care NU ține doar de religie, ci ține de un proces deliberat de condiționare a "subiecților". Indoctrinarea este un *mecanism*,

asadar, si nu depinde de continut - acesta poate sa fie perfect ateu, materialist, ceea nu va face ca indoctrinarea sa se numeasca altfel. Exemplul scolilor ateiste impuse de comunism este inca foarte aproape de noi.

7.

dar, în general spiritul științific și capacitatea de examinare critică a problemelor au un oponent insidios în aceste ore de indoctrinare religioasă. Documentarul „Jesus Camp”, din anul 2006, nominalizat la Premiul Oscar, prezintă într-o manieră impresionantă vulnerabilitățile copiilor în fața unei încercări sistematice de indoctrinare. Din copii normali, cu ochi senini și cu potențial la fel ca toți ceilalți, în timp se pot forma nu cu prea mare greutate partizani fanatici inocenți ai unei dogme inculcate în școală. Ceea ce

Este hilara invocarea unui documentar "nominalizat la Oscar" pentru a evoca flagelul indoctrinarii religioase. Respectivul fenomen tine de o cultura locala din SUA, si, prin urmare, este deplasata atat translatarea sa in spatiul romanesc cat si in campul scolii. Practic, acest "argument" e la fel de valabil cu unul care ar spune ca daca exista indoctrinarea de tip jihadist, atunci ar trebui sa scoatem religia crestina din scoli.

Documentarele, oricat de bune ar fi, nu pot constitui probe, sustineri, temeiuri pentru a argumenta necesitatea amednarii unei legi. Intelegem lenea intelectuala a initiatorului, care nu se oboseste sa aprofundeze tema, insa nu e de admis superficialitatea si trufia nemasurate ale legiuitorului, care vrea sa emita decrete pe baze amatoristice.

Apoi, daca tot e consumator de documentare, ii recomandam dlui Cernea documentare despre indoctrinarea de pe timpurile comuniste si atee, despre reeducarea de la Pitesti etc. Sunt fenomene mult mai apropiate de noi, romanii, decat campusurile americanilor ultra-religiosi.

8.

De altfel, **Recomandarea nr. 1720 (2005) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei prevede următoarele:**

Evocarea unei *recomandari* a Adunarii Parlamentare a CE de catre initiator, ce "uita" sa mentioneze ca aceste recomandari nu au forta juridica, fiind urmare a unor procese politice in care, uneori, prevaleaza gruparile de stanga, socialiste, atee. Nu este vorba, asadar, de vreo opinie "superioara" si "neutra", ci una prin excelenta POLITICA, adica ghidata de ideologie.

CONCLUZIE

Propunerea legislativa nu raspunde niciunei nevoi reale de legiferare, fiind doar expresia intereselor unor grupuri de presiune seculariste. Dl. Cernea se arată reprezentantul acestora – nu al cetatenilor alegători – si manifesta o atitudine de anti-democrat sadea, care nu militeaza sincer pentru participare si civism, ci numai cauta sa impuna o agenda particulara. Nu credem ca gresim afirmand ca aceasta propunere este cel mai recent atac de tip bolsevic la adresa Religiei si a Bisericii.

In concluzie, **va rugam sa respingeti propunerea legislativa mentionata**.

Semnatar:

1. FEDERATIA ORGANIZATIILOR ORTODOXE PRO-VITA DIN ROMÂNIA

Prin Bogdan Stanciu, membru în Consiliul Director

2. ASOCIATIA FAMILIILOR CATOLICE „VLADIMIR GHICA”

Prin Cornel Bărbuț, vicepreședinte

3. ASOCIAȚIA GENERALĂ A ROMÂNILOR UNIȚI (GRECO-CATOLICI)

Prin Alin Tat, președinte

Anexa

Extrase din studiul

„A Portrait of Family and Religion in America. Key Outcomes for the Common Good”

realizat de Heritage Foundation

SUA, 2006

A Portrait of Family and Religion in America

Key Outcomes for the Common Good

*Based on data from the
National Longitudinal Study of Adolescent Health*

Patrick Fagan

William H.G. FitzGerald Research Fellow
in Family and Cultural Issues

Kirk A. Johnson, Ph.D.

Formerly Senior Policy Analyst, Center for Data Analysis

Jonathan Butcher

Formerly Research Assistant, Domestic Policy Studies

The National Longitudinal Study of Adolescent Health (commonly called the Add Health), Waves I and II, is the dataset used in this study. Wave I is a nationally representative survey of 90,000 American adolescents from grades 7 to 12, on average aged 12 to 17. From this, a sub-sample of 14,027 was used—those children from the family structures described below who answered the “in-home” section of the survey in Wave II.

Wave I (1994 –1995) and Wave II (1996) examine the variables that may influence adolescents’ behavior. In particular, personal traits, families, friendships, romantic relationships, peer groups, schools, neighborhoods, and communities were measured.

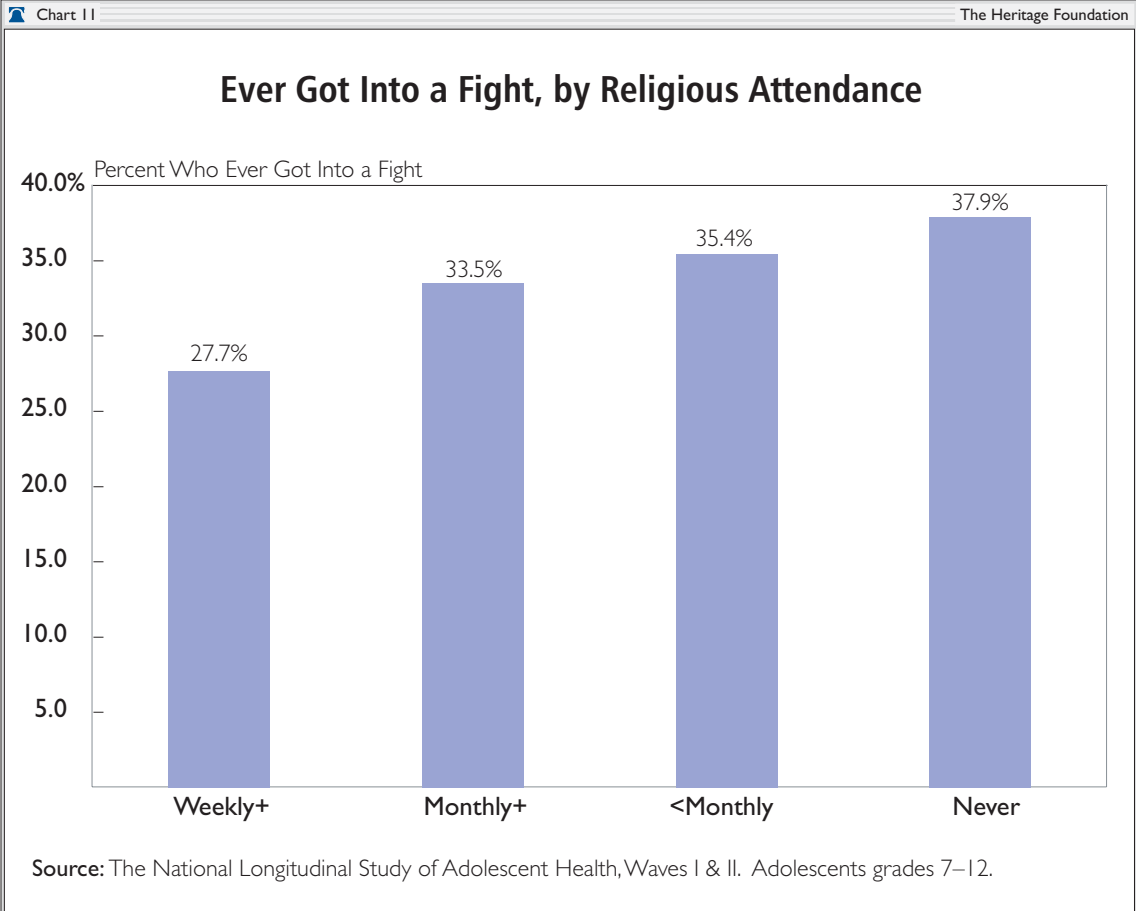
Intact married parent families: n = 9,668 (68.9 percent of the sample)
Stepparent families: n = 517 (3.69 percent)
One biological parent cohabiting with a partner families: n = 247 (1.76 percent)
Both biological parents cohabiting families: n = 327 (2.3 percent)
Always single, never-married parent families: n = 725 (5.17 percent)
Divorced single-parent families: n = 2,543 (18.13 percent)

The n’s for the different levels of religious attendance examined are:

Worship weekly or more, n = 5,204 (37.1 percent),
Less than weekly but more than monthly, n = 2,749 (19.6 percent),
Less than monthly, n = 2,580 (18.4 percent), and
Never, n = 3,494 (24.9 percent).

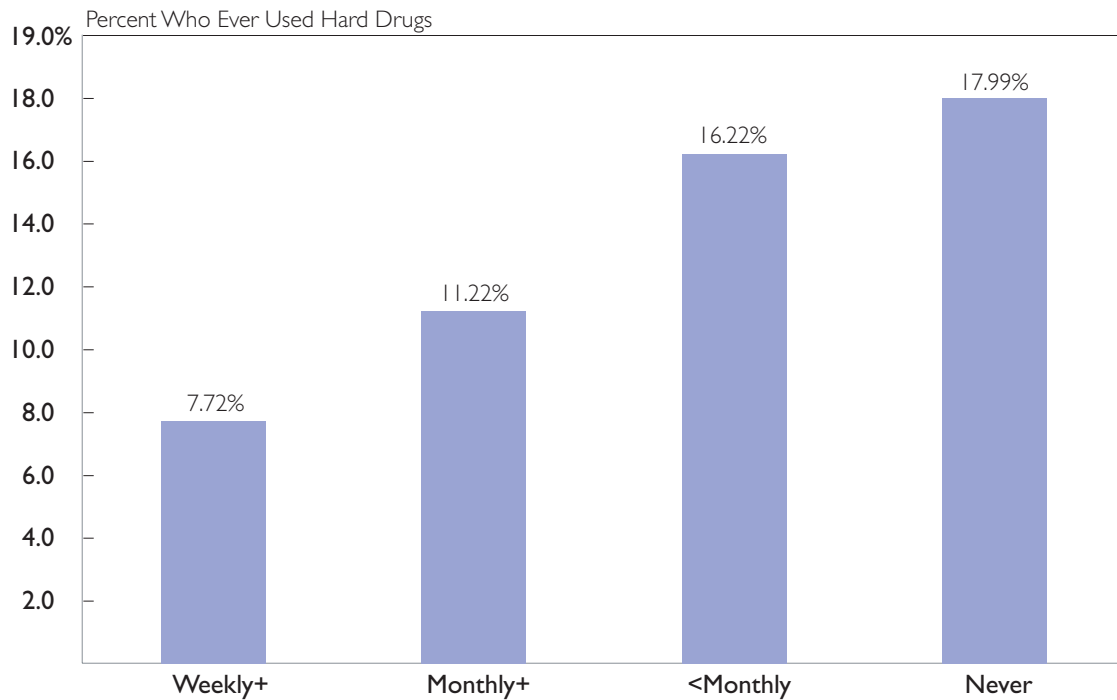
The Add Health is a research project designed by J. Richard Udry, Peter S. Bearman, and Kathleen Mullan Harris, and funded by grant # P01-HD31921 from the National Institute of Child Health and Human Development, with cooperative funding from 17 other agencies. Special acknowledgment is due Ronald R. Rindfuss and Barbara Entwisle for assistance in the original design. Persons interested in obtaining data files from Add Health should contact Add Health, Carolina Population Center, 123 W. Franklin Street, Chapel Hill, NC 27516-2524 (addhealth@unc.edu).

Outcomes by Frequency of Religious Attendance

Teenagers who attended religious services at least weekly were the least likely to have ever been in a fight, while those who never attended were most likely to have ever been in a fight.

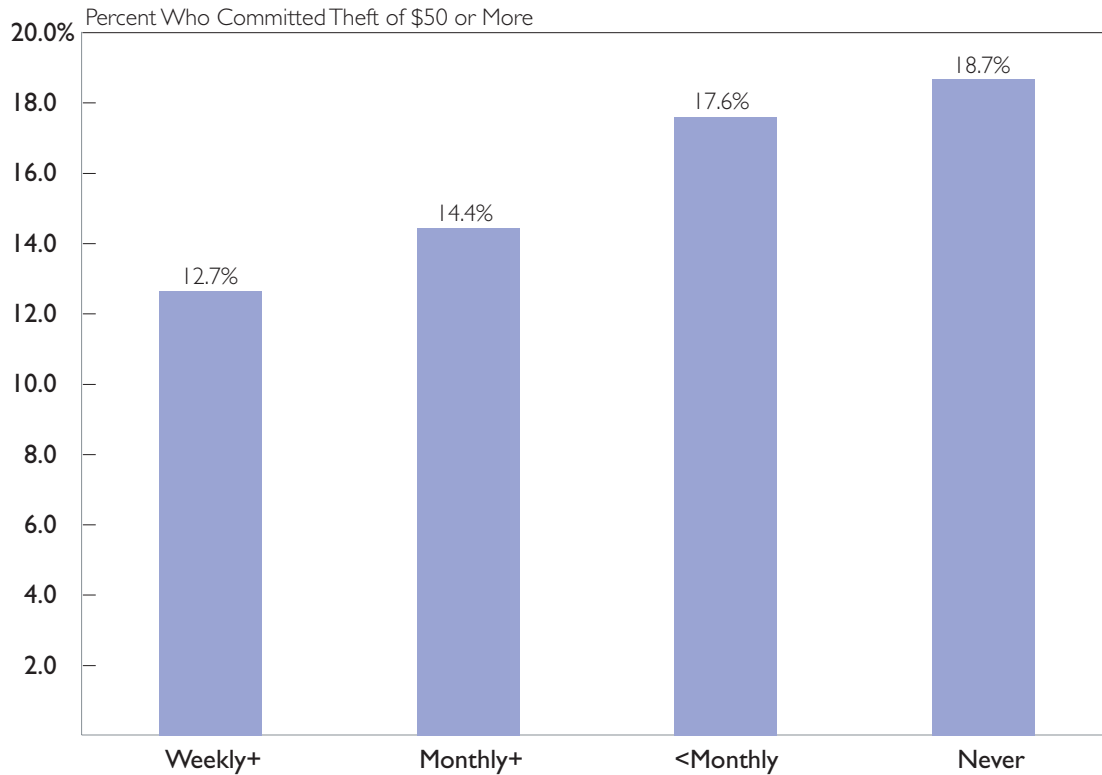
Ever Used Hard Drugs, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

Teenagers with weekly or more religious attendance were the least likely to have ever used hard drugs (cocaine, crack, inhalants, LSD, PCP, ecstasy, heroin, “pills,” or some other non-marijuana drug). Those who never attended religious activities were the most likely.

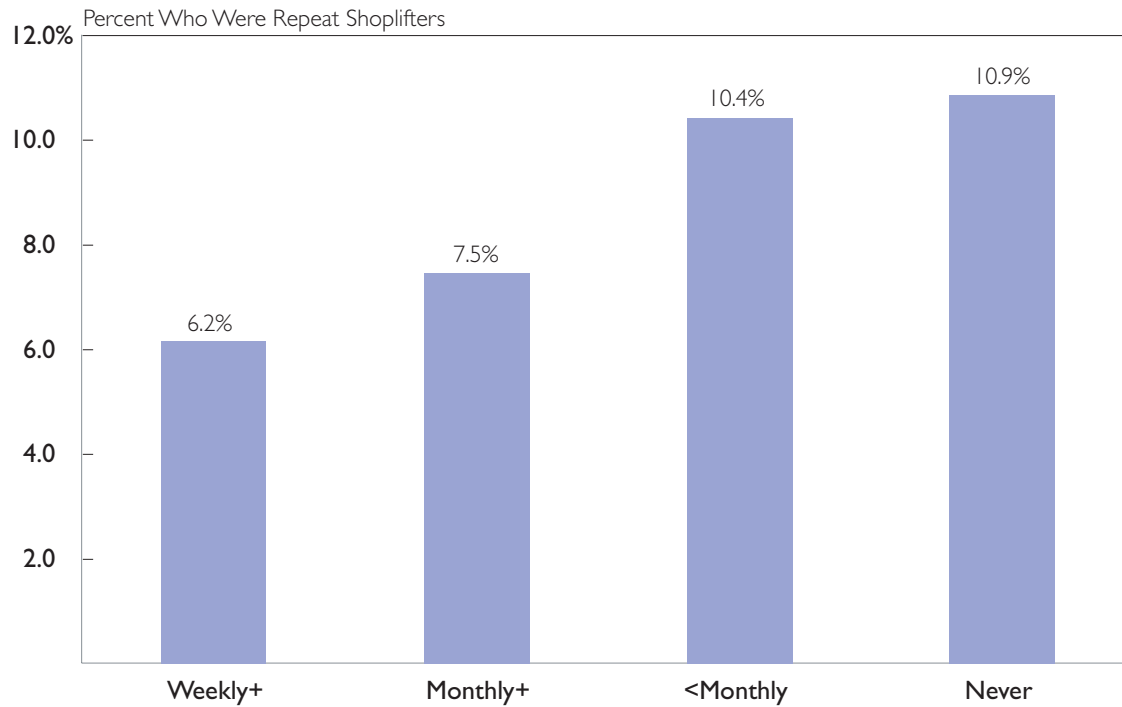
Ever Committed Theft of \$50 or More, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

In this graph we find that adolescents with the lowest rate of religious attendance were the most likely to have committed a theft of \$50 or more. The opposite was true for those with the highest rate of religious attendance.

Repeat Shoplifting, by Religious Attendance

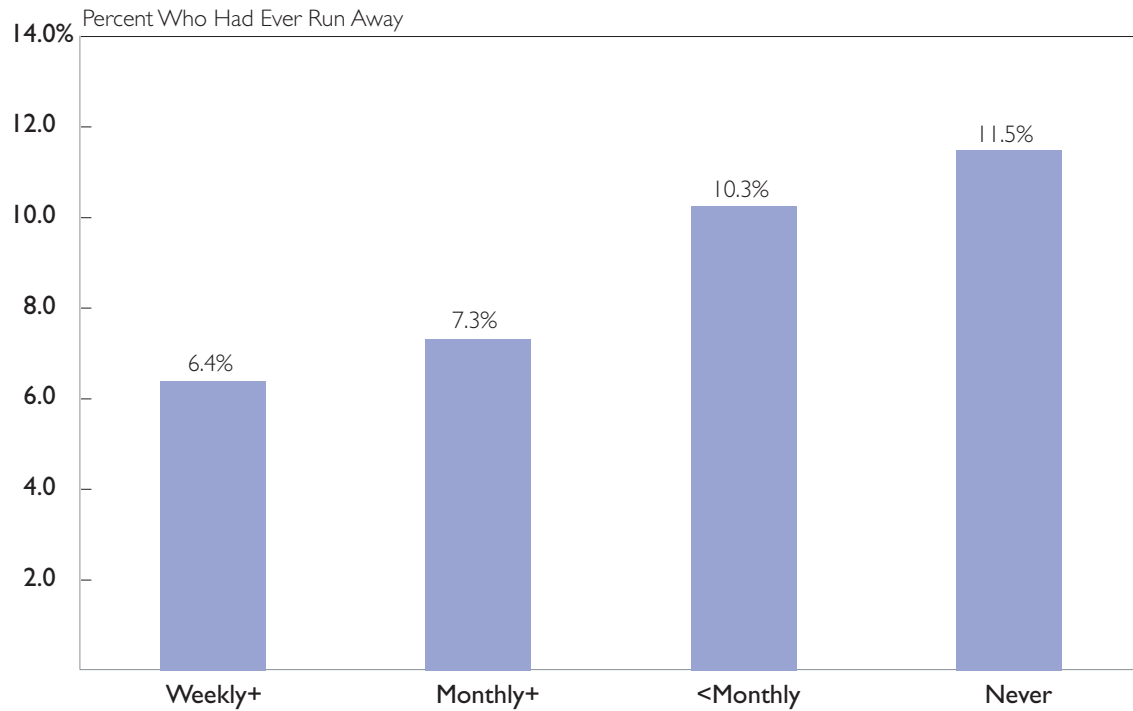

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

There was not much difference in the percentage of teenagers who had ever shoplifted between those who attended religious activities less than monthly and those who never did. Those who attended religious activities weekly or more were the least likely to have ever shoplifted.

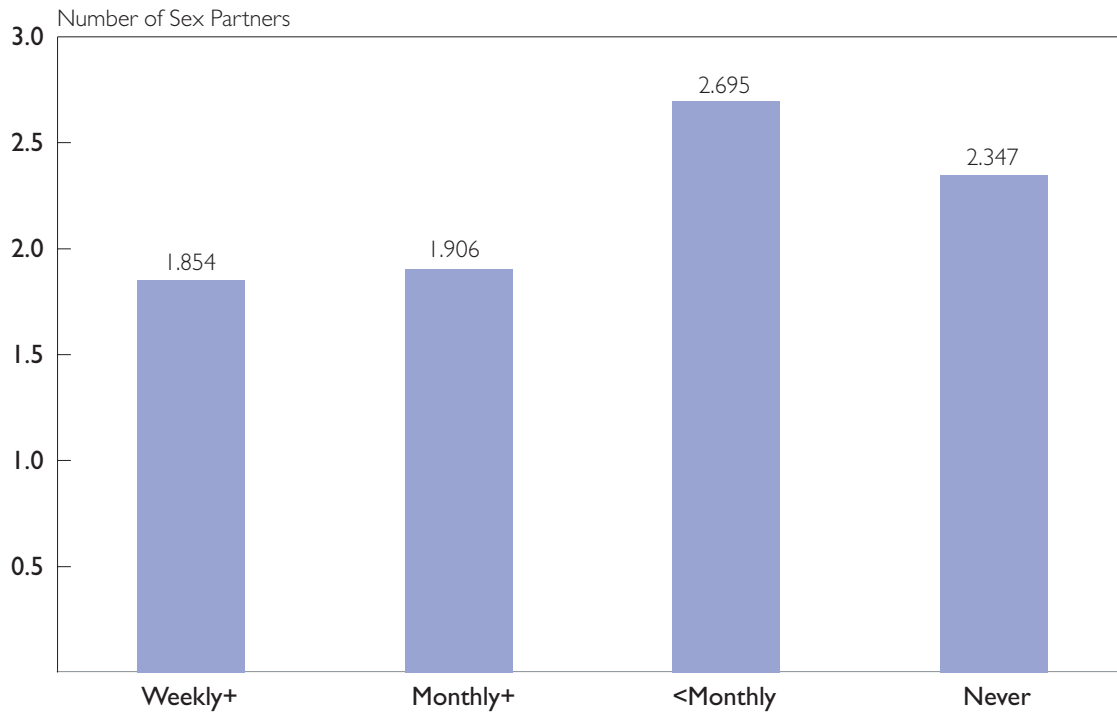
Ever Run Away, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

The lowest percentage of those who have ever run away from home was among those who attended religious activities weekly or more. The highest percentage was among those who never attended.

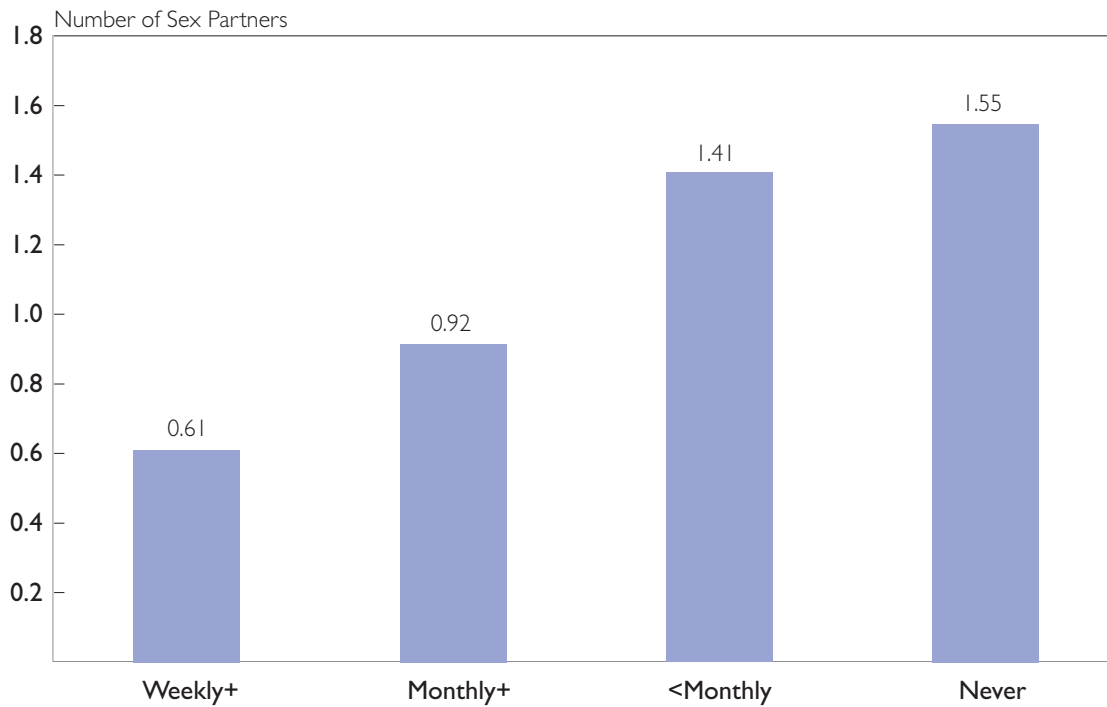
Boys: Average Number of Sexual Partners, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

Teenage boys who attended religious activities frequently (at least monthly) averaged the fewest sexual partners. Interestingly, it is the teenager who attended religious activities infrequently—rather than never—who averaged the most sexual partners. This pattern will be seen occasionally. (Note: this chart is the average for all teenagers from grades 7–12. There is a distinct difference between the averages for those in grade 7 and those in grade 12 on this outcome.)

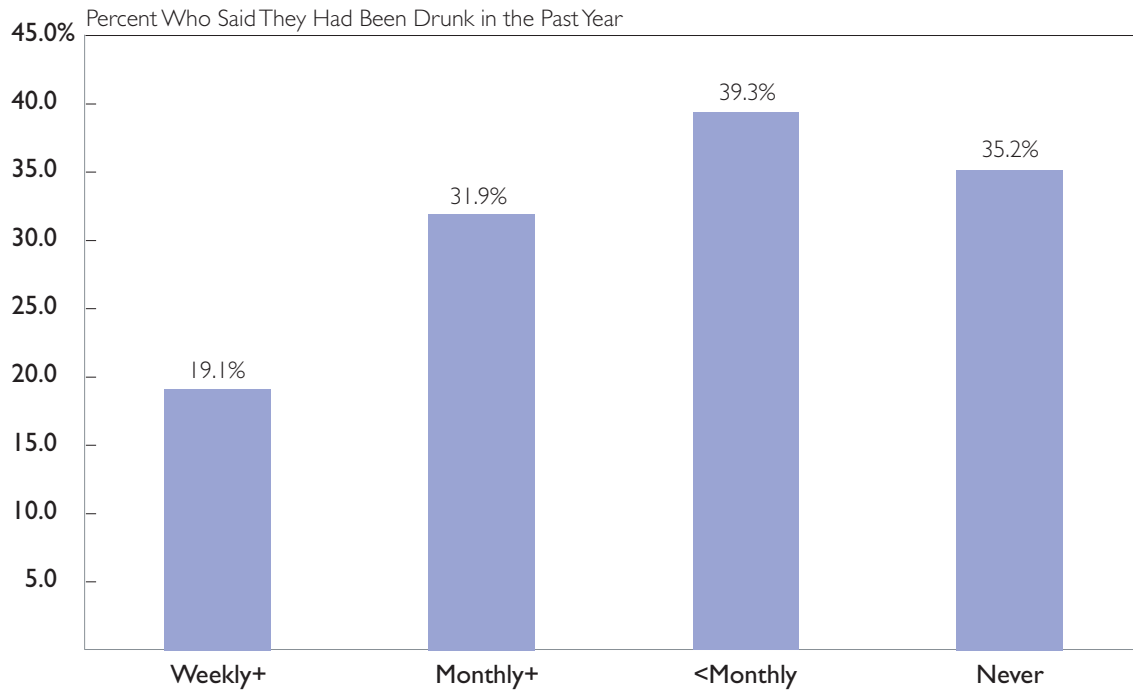
Girls: Average Number of Sexual Partners, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

For teenage girls, the relationship between religious attendance and number of sexual partners exhibited a stair-step pattern. Sexual activity was inversely related to religious attendance: girls who attended weekly or more averaged the fewest sexual partners.

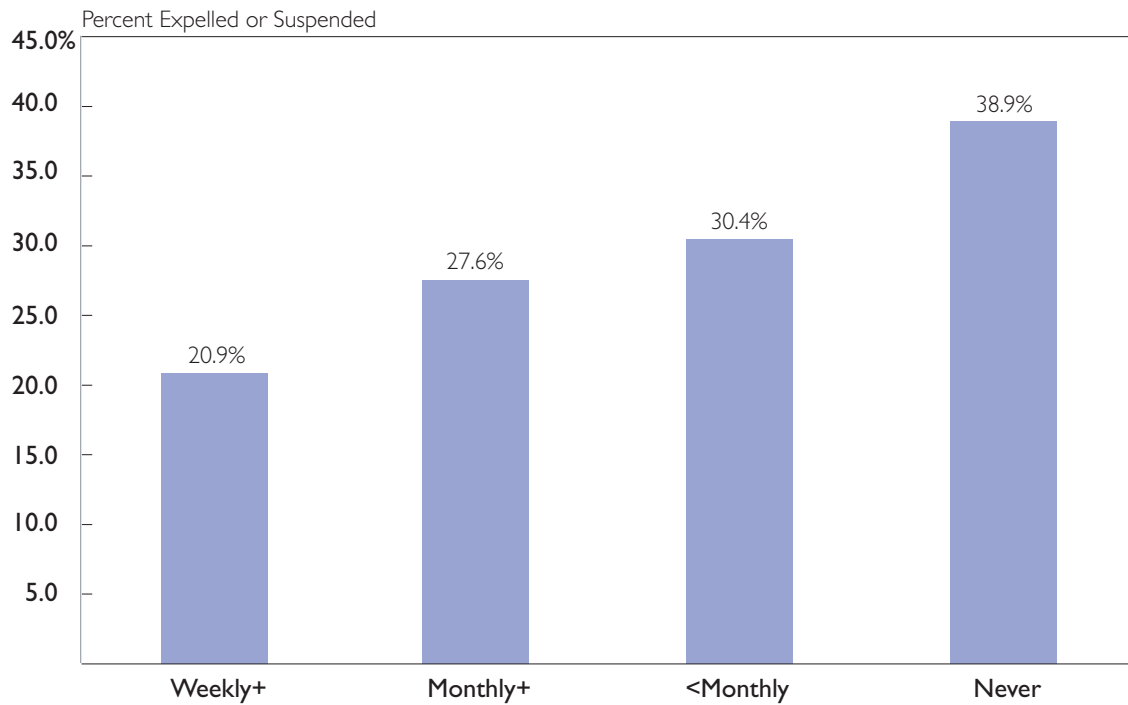
Ever Been Drunk in the Past Year, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

Teenagers who attended religious activities less than monthly showed the highest percentage of having ever been drunk in the previous year, while those who attended weekly or more had the lowest.

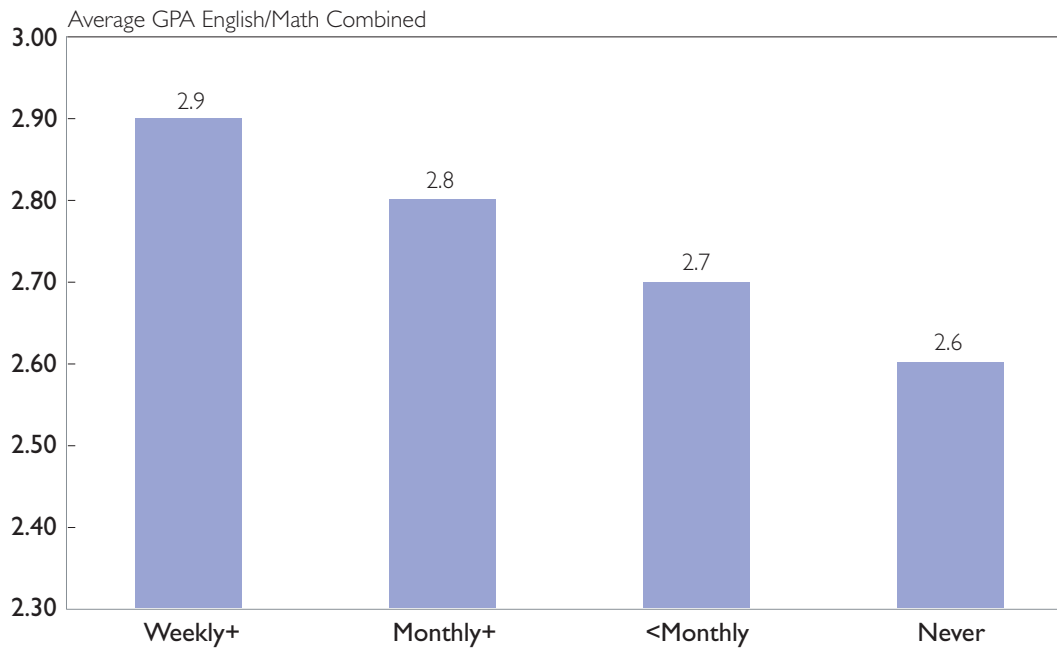
Ever Expelled or Suspended, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

The dominant pattern holds again in the case of suspension or expulsion from school: Teenagers with the highest rate of religious attendance had the lowest percentage of expulsion or suspension from school. Teenagers who never attended religious activities had the highest percentage.

GPA English/Math, by Religious Attendance

Source: The National Longitudinal Study of Adolescent Health, Waves I & II. Adolescents grades 7–12.

Teenagers who attend religious activities weekly or more have the highest average combined English and math scores. Those who never attend religious activities have the lowest.